

BILTEN

INFORMATIVNE NOVINE ISLAMSKJE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ
MAJ 2024. / ZU-L-KA'DE 1445. H.G.

Sadržaj

- 3 Uvodnik
- 4 Aktivnosti iz Zajednice
- 13 Duhovnost

Poštovana braćo i sestre!

U prošlom broju Biltena pisali smo o pripremama za lokalne izbore u Bosni i Hercegovini i pozvali vas da provjerite vaše dokumente, kako bi bili spremni za sljedeće korake, a to znači registraciju i konačno samo glasanje 6. oktobra.

Nadamo se da ste razumjeli i poslušali taj apel.

Ove godine održavaju se još jedni izbori. Radi se o izborima za Evropski parlament, koje veliki broj naših ljudi zanemaruje, a veoma su važni i zato ovaj Uvodnik koristimo da ukažemo na značaj ovih izbora.

Nažalost, u gotovo svim državama Evropske unije jačaju ekstremne stranke kojima najviše smetaju stranci, a posebno muslimani. Ove će stranke pokušati napraviti što veći prodor u Evropski parlament i tamo organizirano nastaviti svoju borbu protiv onih koji se ne uklapaju u njihove mračne ciljeve.

Izlazak na izbore za EU parlament prilika je da svojim glasovima osnažimo one stranke kojima ne smetaju drugi i drukčiji.

Treba, također, naglasiti da izlaznost na ove izbore nije tako visoka kao na izborima za Parlament i druge nivoe vlasti u Švedskoj. Zato je ovdje svaki glas dodatno važan.

Stoga, apeliramo na sve naše ljude da 9. juna izađu na izbora za Evropski parlament i dadnu svoj glas onim strankama koje su prepoznale značaj i ljepotu života u različitostima!

Esselamu alejkum,

IDRIZ-EF. KARAMAN
GLAVNI IMAM

Milorad Milojević (RFE/RL)

AKTIVNOSTI IZ DŽEMATA I ZAJEDNICE

Esselamu alejkum dragi čitaoci!

Trenutni sastav Glavnog odbora Bemufa izabran je na godišnjoj skupštini održanoj 20. aprila 2024. godine. Za predsjednika Bemufa je izabran Kerim Kapetanović, a za potpredsjednicu Manuela Mikić. Ostali članovi Glavnog odbora Bemufa su Esma Cetina, koja nastavlja još jedan mandat da doprinosi svojim radom kao i prošle godine, kao i novi članovi Glavnog odbora Emir Muminović, Suana Beganović, Nejla Ćuprija i Ševko Huskić. Krajem prošle godine održan je Zimski susret 2023, gdje je posjećenost bila veoma velika. Omladinci iz raznih gradova Švedske su došli da bi se družili i proširili svoja poznanstva, te opustili uz skijanje, edukativni program susreta, predavanja i razne igre uz dobru atmosferu.

Susret je održan kao i prethodne 2022. godine u Hovfjället Torsby. Kao goste na susretu imali smo čast ugostiti Ajdina ef. Terzića i Hafiza Ahmeda ef. Bukvića, što je dodatno obogatilo Zimski susret. Nadamo se uz Allahovu pomoć, da ćemo u budućnosti nastaviti imati mnoštvo susreta i da ćemo imati mogućnosti da ugostimo i još više omladinaca i da pravimo i pamtimo susrete po lijepim uspjesima.

Početkom ove godine smo dočekali i mubarek mjesec Ramazan koji je protekao u najljepšem toku. Imali smo 16 lokalnih iftara gdje je posjećenost bila od 150+ omladinaca na svakom iftaru širom Švedske. Održali smo i još jednu online mukabelu Bemufa koju je predvodio Denis Rizvanović, uz mnoge druge uče.

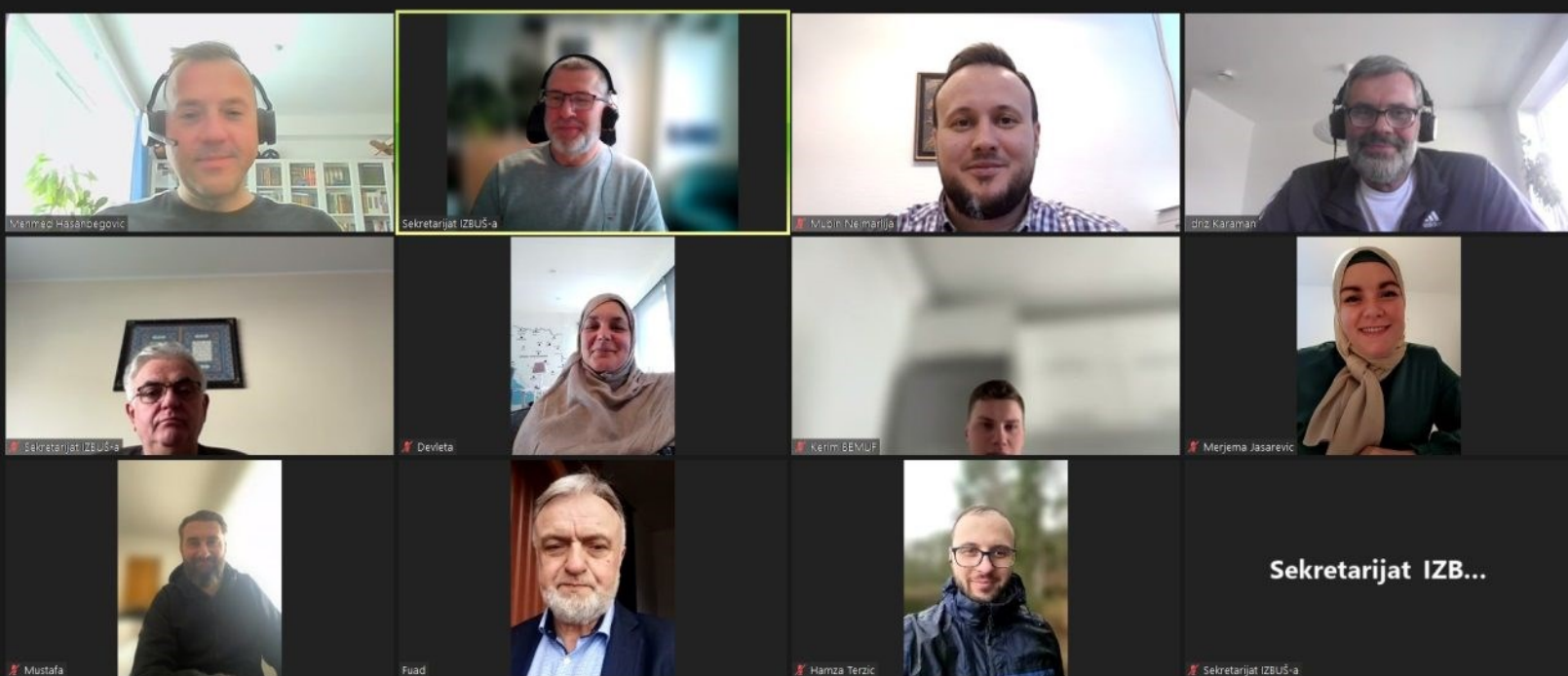
Realizirali smo humanitarnu akciju Bemufa za Palestinu pod nazivom "Iftari za Gazu" u saradnji sa Merhametom Švedske. Akcija je rezultirala sa uplaćenih 13 500 iftara za Gazu koji su i uspješno podijeljeni. A kao i svake godine i ove godine nastavljamo našu aktivnu saradnju sa Islamskom zajednicom Bošnjaka u Švedskoj i NBV-om.

Krajem maja ove godine održati će se prva fizička sjednica Glavnog odbora Bemufa u navedenom sastavu. Sjednica i Introdukcijski seminar za novi sastav Glavnog odbora će se održati u Jönköpingu. Sjednica, pored ostalog, ima za cilj i planiranja narednih aktivnosti Bemufa do kraja godine. Fokus se stavlja na planiranje Ljetnog i Zimskog susreta Bemufa. Do sljedećeg javljanja mahsuz selam od Glavnog odbora Bemufa!

Tekst pripremila: Suana Beganović

ODRŽANA SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA IZBUŠ-A

U subotu, 27. aprila 2024. godine, održana je online sjednica Izvršnog odbora Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

Na sjednici je analizirana protekla Skupština IZBUŠ-a i izraženo zadovoljstvo njenom pripremom, vođenjem, kao i kompletnom atmosferom na zasjedanju. Izvršni odbor pohvaljuje Džemat Göteborg koji je bio odličan domaćin Skupštine. Nakon toga je Izvršni odbor razmatrao zadatke proizašle iz plana rada i budžeta i zadužio odgovorne za realizaciju ovih zadataka.

Izvršni odbor je, također, donio odluku da funkciju glasnogovornika IZBUŠ-a ponudi Adnanu Mahmutoviću, koji bi, uz pomoć predsjednika i glavnog imama, bio odgovoran za odnos sa medijima i drugim vanjskim organizacijama i institucijama.

I.K.

DŽEMAT HELSINGBORG: AKTIVNOST OKO BOSANSKOG JEZIKA

U subotu, 4. maja 2024. godine, gošće na mektebskoj nastavi bile su nastavnice bosanskog jezika u komuni Helsingborg.

Tom prilikom nastavnice Jasmina Avdić i Mirjana Palavra upoznale su djecu i roditelja sa brojem djece koja uče bosanski u školama, načinom prijave i važnosti upisa djece na bosanski jezik. Uz razgovor, nastavnice su i slatkišima počastile prisutnu djecu u mektebu.

Naš maternji bosanski jezik je naš identitet, otkriva odakle dolazimo i kojoj kulturi pripadamo. Njega čuvamo i njegujemo prije svega u krugu porodice, ali i kroz mogućnosti obrazovnog sistema.

Država Švedska je pravo jezičko kraljevstvo, jer za razliku od nekih drugih evropskih država, bosanski jezik u Švedskoj je dio obrazovnog sistema kao i svaki drugi predmet. Obrazovni ciljevi, planovi, kriterij bodovanja, kao i samo finansiranje nastave bosanskog jezika regulisano je na državnom nivou.

Iz tog razloga, nismo u potrebi da naša djeca idu na kurseve bosanskog po različitim udruženjima, klubovima i td., nego trebaju biti uključena u zvanični obrazovni sistem.

U 2023/2024. školskoj godini na bosanski jezik u osnovnim školama u Helsingborgu bilo je upisano 115 djece.

Ovom prilikom pozivamo roditelje da upišu svoju djecu na bosanski jezik u komunama u kojima idu u školu.

Da bi neko mogao ići na bosanski jezik u narednoj 2024/2025. školskoj godini, rok za prijavu je 31. maj 2024. godine.

// Nezir Špodić

SVEČANO OTVORENA ARNAUDIJA U BANJA LUCI: NASLIJEĐE NAD KOJIM TREBA BDJETI

Posljednja obnovljena banjalučka džamija, Arnaudija danas je svečano otvorena uz prisustvo velikog broja vjernika i zvanica iz Bosne i Hercegovine i Turske.

- Nadamo se da će svjetlo kandilja banjalučkih džamija osvijetliti put bolje budućnosti i da će pomoći da zacijele duboke rane. Ako vjerski objekti ne vrše tu ulogu i ne doprinose međuljudskoj korektnosti i čestitosti, ne podstiču ljude na plemenitost i kulturu i ne pozivaju ih na saradnju u dobru i na civilizacijsku izgradnju, onda ne vrše svoju ulogu koja im je namijenjena - kazao je, prilikom svečanog, reisul-ulema Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini Husein-ef. Kavazović.

Istakao je da je Arnaudija zajedničko

bosansko-osmansko naslijeđe, ali i naslijeđe čitave Bosne i Hercegovine, Evrope i svijeta nad kojim treba bdjeti.

- Nadamo se da će obnova banjalučkih džamija vratiti stari duh otvorenosti ovom gradu, da će ohrabriti one čiji korijeni su s ovih prostora da se vrate i da će osnažiti dobre međuljudske odnose.

Nadamo se da će svjetlo kandilja banjalučkih džamija osvijetliti put bolje budućnosti i da će pomoći da zacijele duboke rane - rekao je reisul-ulema Kavazović.

Više na: Islamskazajednica.ba

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

Kurbani se nabavljaju
u BiH od povratnika
i na taj način se
pomaže održivi
povratak.

KURBAN 2024

**KRAJNI ROK ZA UPLATU KURBANA:
14. JUNA 2024.**

**CIJENA
KURBANA:**

3 000 SEK

Uplate se mogu izvršiti u
džematima ili direktno
na račun IZBUŠ-a:

PG: 73 88 14-3

VAŽNO!

Rijaset nema mogućnost da dostavlja
trećinu kurbana po cijeloj BiH.

Ovo su gradovi gdje se može
preuzeti trećina:

**Travnik, Zenica, Bugojno, Sarajevo,
Goražde, Konjic, Jajce, Banja Luka,
Prijedor i Tomislavgrad.**

123-338 23 48

Ili putem swish-a:
123 338 23 48

OBAVEZA KLANJA KURBANA

Žrtvovanje kurbana za vrijeme Kurban-Bajrama je islamska dužnost svakog imućnog punoljetnog muslimana, lijepa islamska tradicija i dobro djelo za onoga ko nije obavezan.

Dovoljan je jedan kurban za članove jedne porodice. U današnjem vremenu, dužnost klanja kurbana pada na svakoga ko je zaposlen i ima toliko sredstava u danima Kurban-bajrama da nabavi kurban.

„Mi smo ti uistinu, mnogo dobra dali, zato namaz radi Allaha klanjaj i kurban kolji, onaj ko tebe mrzi sigurno će on bez pomena ostati!”

(El-Kevser, 1-3.)

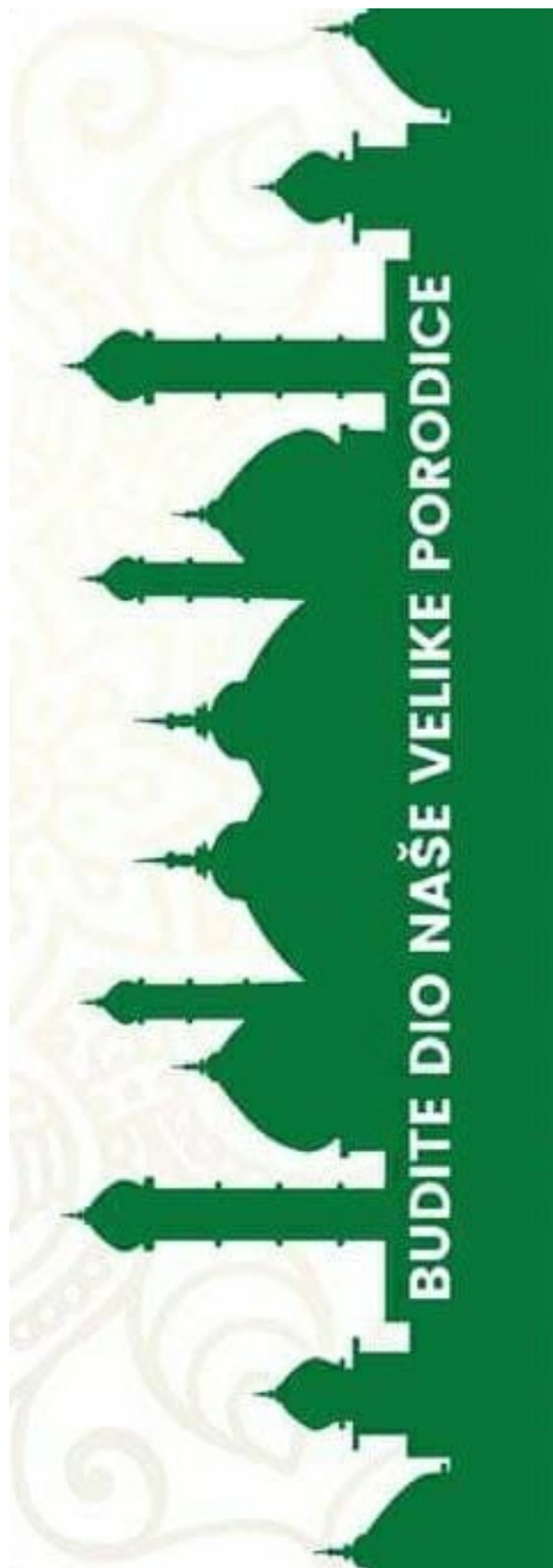
Za više informacija obratite se lokalnom džematu ili sekretaru IZBUŠ-a na:

Email: kontakt@izb.se

Telefon: 05 20 49 90 64

Mobilitel: 07 63 10 24 47

<i>Džemat</i>	<i>Broj članova 28. 4. 2024.</i>
MALMÖ	2351
STOCKHOLM	1831
GÖTEBORG	1524
OREBRO	1240
NORRKÖPING	1153
BORÅS	1067
SKÖVDE	919
LANDSKRONA	857
HELSINGBORG	775
VÄSTERÅS	766
GISLAVED	747
LINKÖPING	720
JÖNKÖPING	656
VÄRNAMO	633
VÄXJÖ	560
TROLLHÄTTAN	513
HALMSTAD	492
TRELLEBORG	450
VETLANDA	253
MOTALA	232
KALMAR	222
VARBERG	205
TROSA	192
SURTE	180
KARLSTAD	130
OSKARSHAMN	63
KARLSKOGA	4
UKUPNO	18.731

ČLANARINA PREKO POREZA

0.7% od bruto oporezovanih prihoda

18

Članarina
islamskoj zajednici
je individualna!
Svi koji su napunili
18 godina potpisuju
Pristupnicu
za sebe

Maloljetna
djeca postaju
članovi nakon što
jedan od njihovih
roditelja potpiše
Pristupnicu.

Članom Islamske
zajednice se postaje
danom potpisivanja
Pristupnice, a prava
se ostvaruju danom
kada se počne
plaćati članarina.

Članovi koji
nemaju prihoda za
oporezivanje plaćaju
paušalnu članarinu
u iznosu od
365 KR godišnje

Prava člana Islamske zajednice
se stiču od 01.01. naredne godine
ukoliko se pristupnica potpiše
do 31.10. prethodne godine.

UČLANITE SE DO 31. OKTOBRA

BUDITE DIO NAŠE VELIKE PORODICE

DUHOVNOST

KURBAN - POKORNOST, POSLUŠNOST I ŽRTVA

Zahvalni smo Uzvišenom Allahu na mnogobrojnim i različitim blagodatima, na opskrbi i na nebrojenim ni'metima. Izgovarajući salavate spominjemo poslanika Muhammeda, a.s., a radeći po njegovom sunetu slijedimo ga.

Hadž i kurban su pokazatelji tjelesnog i materijalnog ibadeta, a putovanje na hadž i obredi hadža i žrtvovanje kurbana su manifesti tog ibadeta.

Poštovana braćo,

ističući važnost žrtve kao materijalnog ibadeta Uzvišeni Allah, dž.š., je rekao:

وَتُسْكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي

“Reci: “Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova,” El-Ena’am 162.

Svaki postupak istinskog vjernika na ovome svijetu je u ime Allaha, dž.š. i prema islamskom učenju svako djelo se prosuđuje prema namjeri. Približavanje Bogu postiže se čistim srcem i bogobojažnošću, a simbolika kurbana se temelji na žrtvi i bogobojaznosti baš kao i u primjeru dvojice Ademovih, a.s., sinova, Kabila i Habila.

Allah, dž.š., je kazao:

وَلَمْ نَبَأِ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَاتُّلَ عَلَيْهِمُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ يُقْبَلُ مِنَ الْآخِرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَنْتَقِلُ

"I ispričaj im istinito kazivanje o dvojici Ademovih sinova, onako kako je bilo, kad su njih dvojica žrtvu prinijeli, pa kad je od jednog bila primljena a od drugog nije, ovaj je rekao: 'Sigurno ću te ubiti!' - 'Allah prima samo od onih koji su bogobojazni - reče onaj." El-Maide 27.

Iz ljubomore i zavidnosti očigledne Kabil ubi iskrenog, i u pokornosti Bogu odanog, brata Habila zato što mu Allah darova Svoju blagodat i primi njegovu žrtvu koju on iskreno u ime Njegovo prinese.

Kroz ovaj primjer kurban se spominje kao iskrena pokornost Habila uzvišenom Allahu, dž. š., i rješavanje porodičnog spora među braćom.

Sama riječ kurban dolazi od glagola karrebe-jukarribu, što znači približite se, i podrazumijeva kretanje-radnju, stalno približavanje Allahu, dž.š., a što određuje smisao i cilj kurbana. Postoji i drugi arapski pojam koji se koristi za kurban “udhijjetun”, koji znači žrtva, žrtvovanje u ime Allaha, dž.š. Pitanje žrtve u islamu uvijek je vezano za lični odnos čovjeka prema svome Gospodaru. Bez žrtvovanja nema dobrih djela, nema Pravog puta (Sirati-Mustekima) baš kako nas uči i naš Vjerovjesnik Muhammed, a.s., koji je rekao: “Žrtvuje (kurban), to je sunnet vašeg praoca Ibrahima.”

KURBAN

Još jedan spomen kurbana je u slučaju poslanika Ibrahima, a.s.

Kurban kao izraz poslušnosti roditeljima spominje se u kur'anskom kazivanju o Ibrahimu a.s. i njegovom sinu Ismailu, a.s., gdje Uzvišeni Allah kaže:

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمُرُ ۖ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

“I kad on odraste toliko da mu poče u poslu pomagati, Ibrahim reče: 'O sinko moj, u snu sam vidio da treba da te zakoljem, pa šta ti misliš?' - 'O oče moj' - reče - 'onako kako ti se naređuje postupi; vidjet ćeš, ako Bog da, da ću sve izdržati.'” Es-Saffat 102.

Odlučan u svojoj iskrenoj namjeri, srca raskomadana i dušom prepunom tuge Ibrahim a.s., se nakani da učini žrtvu Gospodaru svome. I baš u tom trenutku začu glas: "O Ibrahim, ti si se Objavi u snu odazvao; – a Mi ovako nagrađujemo one koji dobra djela čine; – to je zaista bilo pravo iskušenje!" Es-Saffat, 104.-106.

Kada je Ibrahim, a.s., pogledao u pravcu odakle je dolazio glas, ugledao je meleka Džibrila koji je nosio velikog, bijelog i rogatog ovna iz Dženneta kao zamjenu i iskup za njegovog sina Ismaila. Primjer Ibrahima, a.s. i Ismaila, a.s., uči nas da je svrha ovog kurbana bila očev otkup života njegova sina.

Draga braćo, u slučaju Ibrahima, a.s., i njegova sina Ismaila, a.s., pouka je da je Ibrahim, a.s., koji pripada odlazećoj generaciji spreman žrtvovati najdragocjenije što ima, svoga sina. A Ismail, a.s., koji pripada dolazećoj generaciji spreman je dati - žrtvovati najdragocjenije što ima, svoj život. Otac i sin, odlazeća i dolazeća generacija pokazuju svoju spremnost na žrtvu radi Boga, za islam i ideju Tewhida.

Allah, dž.š., je u suri Kevser kazao:

“Mi smo ti, uistinu, mnogo dobro dali, zato se Gospodaru svome moli i kurban kolji, o-naj koji tebe mrzi sigurno će o-n bez spomena ostati.”

Zapitajmo se sada, braćo, iskreno, koliko su naše današnje odlazeće i dolazeće generacije spremne na žrtvu i koliko smo sami mi spremni na žrtvu, ne samo u smislu konkretnog klanja kurbana?!

Poslanik Muhamed, a.s., je u hadisu kojeg prenosi Tirmizi rekao:

“Čovjek ne može uraditi bolje djelo za Bajram od klanja kurbana. Kurban će na Sudnji dan donijeti svoje rogove, vunu i papke. Njegova će krv biti primljena kod Allaha prije nego što padne na zemlju (prilikom klanja), zato dobrovoljno prinesite žrtvu.”

Kurban je ibadet pojedinca - u slučaju Habila, ali i "porodični ibadet" - u slučaju Ibrahima, a.s. Jedan kurban dovoljan je za ibadet cijele porodice. Kurban je i ibadet generacija. U konačnici, kurban je ibadet Zajednice i naša Islamska zajednica tokom cijele godine dijeli kurbane potrebnima. Odgovorni ljudi iz Islamske zajednice rekli su o kurbanu:

“Kao što je prvi kurban u dvorištu Gazi Husrev-begove medrese bio izazov svog vremena i adekvatan odgovor poboljšanja nekoliko obroka za učenike Medrese, deset godina kasnije akcijom se uspijevaju pokriti ukupne potrebe učenika sa mesom i mesnim prerađevinama.

Danas akcijom pokušavamo dati odgovor na izazove našeg vremena: podržati domaće uzgajivače, povećati domaći stočni fond, biti podrška domaćim klaoničarima i mesnim industrijama, domaćoj radnoj snazi, zapošljavanju i ukupnom privrednom razvoju domovine. Kurban na svom topniku, u svojoj domovini sa svojom Islamskom zajednicom. Socijalni aspekt akcije se ogleda u tome što ima organizovanu halal preradu i podrška je raznim ustanovama i pojedincima u stanju potrebe tokom cijele godine u Bosni i Hercegovini.”

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini putem Rijaseta i medresa pruža i usluge klanja kurbana onima koji nemaju uslova da sami to urade, da im olakša izvršenje obaveze i ibadeta.

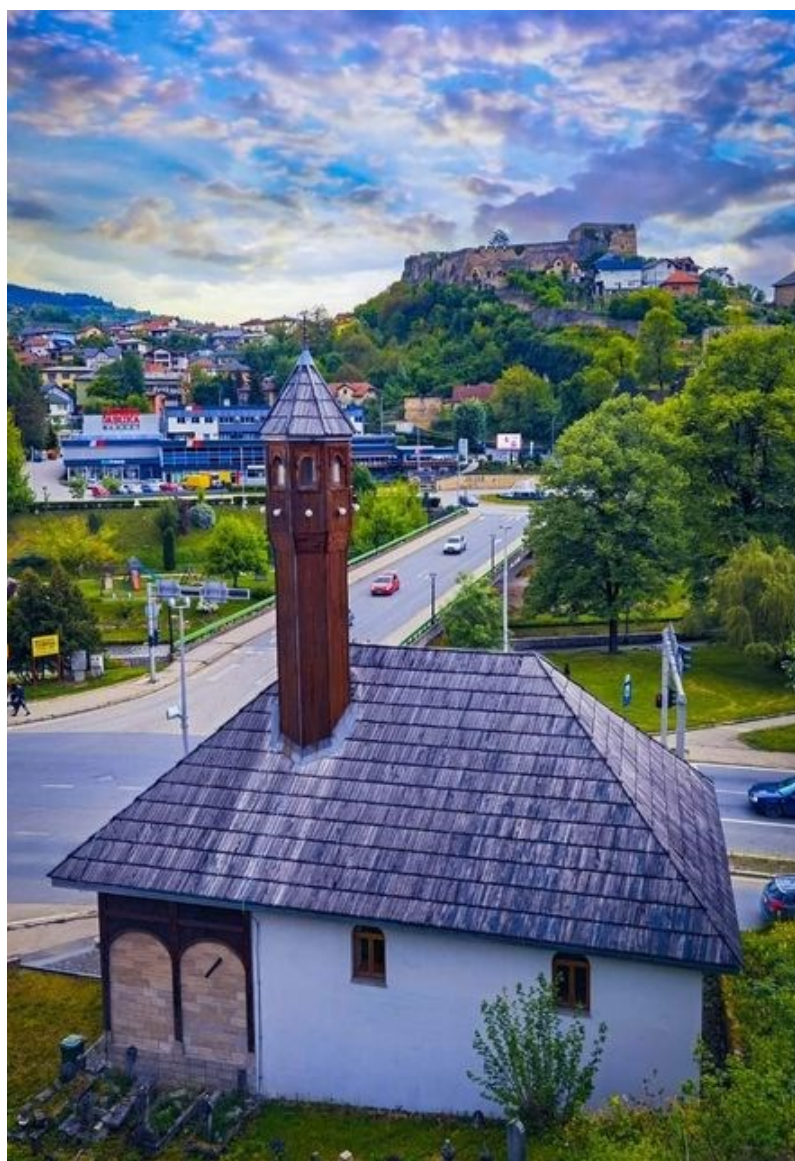
Princip kurbana je individualni, međutim kurban treba razumijeti kao porodični ibadet, a posebnost kurbana je socijalna dimenzija gdje podjela kurbana na tri djela upućuje na važnost brige o zajednici.

Nakon svega navedenog možemo zaključiti da prinošenje žrtve u ime Allaha dž.š. - kurban odgaja generacije koje su pokorne Allahu, dž.š., poslušne roditeljima i spremne podnijeti žrtvu za Zajednicu u Njegovo ime.

Molimo Allaha, dž.š., da krv naših kurbana čuva krv naše djece i naših porodica onako kako je kurban sačuvao Ismaila, a.s., i njegovu krv. Molimo Allaha, dž.š., naši kurbanu budu otkup za nas i naše porodice. Amin

24.05.2024.

Zehrudin-ef. Hadžić, glavni imam Medžlisa IZ-e Jajce

Ibrahim- begova džamija, Jajce

SLOVO O VODI

U Kur'ānu se veli da kiša ne pada. Kišu Bog s neba spušta! Još od praskozorja islama teozofima nije promakla činjenica da se spuštanje kiše iz oblaka u Kur'ānu opisuje istim riječima kojim se opisuje i objavljivanje same kur'ānske Objave. Spuštanje kiše jednako je objavljivanju, "spuštanju" kur'ānskih riječi, poglavlja i kaža.

Kad dragi Bog dariva pramenove kiše, zapravo nas suočava s neposrednim prizorom zbivanja Objave same! - sugerira se u Kur'ānu.

Od vode smo stvorili sve živo! - kaže se u Knjizi. I sam je čovjek stvoren od

kaplje vode koja se izbacila i na sigurno mjesto pohrani - veli se u Knjizi. Brojna su mjesta u mističkoj književnosti islama o čovjekovom zametku kao malehnom crvuljku koji je klicu zametnuo baš u - vodi!

Stoga su teozofi islama zapazili da je voda u Kur'ānu najintezivnije spominjana kao čudo stvaranja, ili pak kao stvaranje samo! Voda se u Kur'ānu spominje u gotovo svim svojim stanjima: voda je kiša, voda je rijeka, voda je more, voda je rosa, voda je sočica i led, voda je svježina, voda je para...

Prizor izvorske vode nekoliko se puta spominje u Knjizi; napose je snažno istaknuta izvorska voda koja kulja iz kamenja. Mora sa svojim prostranstvima, te motiv „sedam mora“, povezuju se s mastilom i nevjerovatnim prijedlogom za razmišljanje: kad bi sva mora bila mastilo, i sve drveće pisaljke - pa da se ispišu sve Riječi Božije -, usahla bi mora prije negoli bi ponestalo Riječi Božijih!

Stoga Ibn Arebi, mistik iz sedmog islamskog stoljeća, veli da je Kur'an more bez obala.

Morske vode u islamskim su komentarima opisane kao donje vode, prostrane, ispunjene tmušnim dubinama i katovima neprozirja! Ali, mora sa svojim plavetnilom i valovima jesu i čežnjiv zov za beskrajem, za daljinom, za Putovanjem i Putom. Nigdje nije rječitija tišina od one u prizoru naslanjanja plavetnila neba na plavetnilo okeana. Jedan arapski pjesnik mirno more naziva "zamkom tišine"! Na morsku se pučinu u Kur'anu svraća pozornost kao na krug sudbine u kojemu se nahode stvorenja, čovjek napose.

Ma koliko naša lada bila prostrana, i jaka, i moćna, pučinski vali od nje su jači i na olujnoj pučini Bog se usrdno zaziva da podari dolazak do kopna, do luke!

U Kur'anu se, pak, za rijeke veli da teku, bez prestanka. I u samom raju rijeke teku. Odmah ispod vrtova! Islamski mistici u neprekidnoj seobi rijeka (Hadžem Hajdarević kazao bi "seoba obala") gledaju veliki znak: kako se sve Bogu vraća, to ni voda ne odlazi, ne otječe! Rijeke ne teku svojemu ušću/uvoru, već svojemu Izvoru. K tome, rijeke su pokretni dijelovi kopna, valovi su pokretni dijelovi mora!

U beskraju Sveobuhvatnog, u kojemu smo, život ovozemni traje tek koliko je trajanje mijene dvaju valova kad udaraju o hridinu. Stoga o ljeskanju morskih valova o hridine pjesnici žalovito pjevaju. Dželaludin Rumi u kretanju vode i valova čitao je opomenu:

"O, ti, koji si usnuo u čunu tjelesnosti svoje, Vodu si već vidio, sad gledaj Vodu vode. U vodi ima Voda što je dalje tjera, U duh Duh što ga vazda doziva!"

Sufijska je književnost moćno naglasila motiv vode i čistoće. Voda je, naime, a ne vino, u islamskom kredo uvedena u fontanu obredne ravni! Priroda posredstvom vode zakoračuje u kulturu, dok, opet, kultura, čovjekovim življenjem i kohabitiranjem s vodom, zakoračuje u prirodu! Na ovoj tački dolazimo do važne spona u Knjizi između vode i Božije milosti. Kad se umivamo, kao da lica svoja ne mijemo vodom, već bezbrojnim valovima Božanske milosti, koji nam danonoćno pritječu!

Oblaci su u Kur'anu, u najmanju ruku, dvostruki znak: njihovo prolaženje nebeskim svodom znak je prolaznosti i nestalnosti ovozemnog života, i, k tome, oblaci ne samo da su znak preobražene plinovite vode, oni su sami po sebi one vidljive, „gornje vode“. Voda u obličju oblaka pokazuje svoju čežnju za duhovnim stanjima i usponima. Gledanje silnih oblaka i neba disciplinira prekomjerne želje, veli Gazali. Gledanje u zelenilo liječi i oplemenjuje vid, veli on.

Kur'anska besjeda umnogome se potrudila podsjetiti čovjeka, gotovo ga zaklinjući, da zaumi kako puhanje nevidljivih vjetrova nosi vidljive oblake do krajolika zemlje, zamrlih i pustih.

I onda voda, bezbojna, bezokusna i bezmirisna, pomogne da pusti krajolici obrastu i ocvatu svakovrsnim i mnogostruko miomirisnim cvijećem i biljem! U klasičnim raspravama o bojama općenito, i o bojama cvijeća posebno, veli se da se voda voli skrivati, povlačiti. Sama nema boju, ali boju omogućava! Nema okusa, ali okus omogućava! Nema mirisa, ali miris omogućava!

Islamsko ezoteričko mišljenje, nalično mišljenju starih Latina iz patristike, općenito je u materijalnim tvarima i njihovoj raznovrsnosti očitavalo mnogolike tragove Božije.

Izvorske vode jesu s onu stranu prijesnog i pečenog! Ne ovise o godišnjim dobima, ne čeka se da dozriju!

Napose se na vodu gledalo kao na najzačudniji trag Božiji, bezbojan, bezokusan, bezobličan, bezmirisan. Transcendentan. Stoga je voda u islamskoj arhitekturi prigodno korištena kao simbol Božije jedinosti, *taw īda*.

Vrijedno je dovesti do riječi, kažu mistički komentari i glose, što se voda zahvalila Bogu da od nje ljudi ne mogu spravljati kipove, kumire i idole. Voda se ne da u to ime oblikovati.

Voda se onda obavezala Bogu na stalno i predano klanjanje žuborom, vodopadom, valovima, izvorskim kuljanjem, isparavanjem. I zbog toga se u Kur'ānu veli da mogu gorjeti i ljudi, i drva, i kamenje! Ali, voda ne! Voda vatru trne! Kur'ān podsjeća da je Božije Prijestolje bilo na vodi!

RELIGIOZNOST I KULTURA PREHRANE

Religiozni manifesti podrazumijevaju odnos prema okolini, obitelji, rodbini, prijateljima i široj društvenoj zajednici kroz pravila u stanovanju, načinu odijevanja, a posebno kroz prehranu. Religioznost počinje sa prvim ljudima Ademom i Havom, a prva pri-povijest o prehrani počinje sa svima dobro poznatim zabranjenim rajskim plodovima.

Čovjek, to krunsko Božje stvorenje, kao i svako biološko biće treba hranu kao čimbenik koji utiče na tijelo, um i duh. Nerijetko, hrana se spominje u povijesti zapisana na stranicama svetih knjiga monoteističkih religijskih tradici-ja, pa čak i nekih politeističkih. Nerijetko se dešava da prehranu određuju religijske zapo-vijedi i restrikcije među kojima je i post specifičan za svaku religiju. Tako su hindusi i budisti većinom vegetarijanci jer prihvaćaju princip ahimse koji zabranjuje povređivanje živih bića, mada tradicija religioznog vegetari-janstva biva baštinjena od vremena kada je čovjek bio prikupljač plodova.

Vegetarijansku prehranu, kao stil života, nje-govali su, u europskim krajevima u drevnoj Grčkoj, učenjaci poput Pitagore koji su svoje filozofsko-religijsko učenje naukovali u okrilju vegetarijanstva. U religijskoj tradiciji indi-janskih američkih plemena, do danas su za-držani običaji u prehrani, koji se osobito očituju u poštivanju hrane. Neki Indijanci pri

rođenju djeteta iz poštovanja prema hrani mažu dijete kukuruzom.

Hrana u svjetskim religijama posjeduje i sim-boličko značenje. Jevreji svoj religiozni odnos prema prehrani temelje na jevrejskim zakoni-ma – halahi, dok način religiozne prehrane nazivaju košer. Kad je u pitanju religiozna prehrana u jevreja, oni su jako slični mus-limanima. Ne jedu strv, krv i svinjetinu, što je zabranjeno u svetoj knjizi jevreja Tori, ali ipak konzumiraju alkohol za razliku od muslimana.

Kao i mnoge religije, jevreji su zadržali svoj način prehrane do danas. Jev-rejski blagdan Pashe vezan je za obrok koji su jevreji jeli noć prije izlaska iz egipatskog sužanjstva, to jest povratka u svetu zemlju Palestinu, čije utemeljenje pronalazimo u Bibliji Starog zavjeta, u knjizi Izlaska. Svakog proljeća, jevreji cijelog svijeta okupljaju se u svojim domovima da bi zajedno podijelili obrok, u kojem je uključeno konzumiranje simbolične hrane, raznolikih molitvi i mnog-obrojnih blagosivanja. Ovaj objed naziva se na hebrejskom seder, što znači red ili ustrojstvo. Tom prilikom najmlađa osoba za blagdanskim stolom postavlja pitanje zašto se konzumira ova hrana, čije glavno jelo predstavlja beskvas-ni kruh. Tada najstarija osoba za stolom pri-povijeda Mojsijev izlazak iz Egipta, i povratak sinova Izraelovih u Palestinu.

Kada je riječ o drugoj objavljenoj religiji, kršćanstvu, kruh i vino sastavni su dio euharistijskog slavlja kod rimokatolika i pravoslavnih kršćana.

Centralni pojam islama je Istina Tewhida, to jest vjera u Jednog Jedinog Boga, gdje čovjek putem snage svoje vjere, koja je i sama dar Božiji, očituje svoju požrtvovanost spram Istine, postajući pri tome homo religiosus. Vjera bi trebala afirmirati znanstvene izazove, te da prepozna istovremeno opasnosti koje one mogu nositi. Islam u svojim osnovnim smjerodavnim i smjerokaznim vrelima Kur'anu i hadisu daje često nedvosmislene, to jest jasne upute, kada je u pitanju društveni progres, potom životni stil pojedinca, koji je izrazito uslovljen globalnim fenomenima, a koji se ogleda u načinu stanovanja, spavanja, boravku u kući, higijeni, hobiju, a posebno u prehrani. Riječ halal u islamu je smjerodavni i smjerokazni naputak, koji ne podrazumijeva samo hranu, nego označava specifičan odnos u svim aktivnostima ljudskog života, te je ovaj stil života jasno propisan šerijatom. "Ugodna jela kojima vas snabdjesmo jedite! (160, 7).

Ugodnim jelima kojima smo vas snabdjeli hranite se, a ne budite objesni u tome – da vas Moja srdžba ne snađe, jer koga Moja srdžba snađe – propao je! (Sura 81, 20). Šta im je dozvoljeno, pitaju te. Reci: 'Lijepa jela dozvoljavaju vam se i što vam ulove životinje koje dresirali ste, učeći ih onome čemu vas Allah poučio je. Dakle, jedite što vam donesu one pa pri tome Allahovo ime spomenite i bogobojažni budite, jer Allah brzo svodi račune.' (4, 5). Jedite ono što vam Allah kao dopušteno i lijepo podari; bojte se Allaha čiji ste vi vjernici (88, 5)“.

Iako se u islamu, za razliku od ranije spomenutih objavljenih religija, za blagdane ne veže posebna vrsta hrane, u Kur'anu se u više poglavlja imenuju određeni plodovi, koji u tom smislu oblikuju životni stil i kulturu prehrane kod vjernika.

U Časnom Kur'anu stoji: "Neka čovjek baci pogled prema svojoj hrani: Mi s neba spuštamo vode obilne; Pa u zemlju zasijecamo pukotine; I dajemo da iz njih sjemenje iznikne; I grožđe i biljke vrtne; I masline i palme; I bašće bujne; I voće i ispaše sočne; Vama i stoci vašoj da budu korisne. (80.24-32) U oba ima voća, palmi i bilja narovoga. (55.68) Tako mi smokve i masline. (95.1) I drvo što izbijaju na Sinajskoj gori, dajući ulje i začini da bi ljudi jeli. (23.20)". Od spomenutih plodova u tradiciji vjernika se izdvaja palmin plod, datula. Duboko ukorijenjena tradicija vjernika muslimana je prekidanje religijskog posta datulama, čime se ovom plodu pridaje dodatna vrijednosna nota.

U okviru takvog očitovanja vjerovanja, to jest religioznosti, stvara se kulturna ovojnica koja je utemeljena na presvetom Kur'anskom tekstu i hadiskim kazivanjima, a utemeljenost nastaje interpretiranjem i njihovom primjenom. Taj kulturni korpus u islamu nerijetko biva određen sa dva pojma urfom ili adetom, koji su umnogome sami po sebi predestinirani određenim geografskim podnebljem, to jest kulturnom i etničkom baštinom tog podneblja. U tom smislu govorimo o religijskim normama koje žive u svijesti vjernika i utiču na njegovo ponašanje.

Urf predstavlja praksu jednog naroda, živu svijest o sebi, i kao takav utoliko je značajniji što su izazovi modernosti i utjecaji formalističkih razumijevanja osnovnih vrela snažniji. Urf nije statičan koncept, on podrazumijeva usvajanje novih elemenata koji postaju dio običaja, ali ne i nekritičko slijedenje i usvajanje novih elemenata. Važnost urfa ili adeta, kao prakse koja treba da pomogne očuvanju identiteta naroda jednog podneblja, reflektira se na islamsko pravo, koji ga kao takvog štiti tretirajući ga kao dopunski izvor prava, što govori o njegovoj ozbiljnosti, važnosti i značaju. Urf ili adet ne smije biti u opreci sa osnovnim vrelima islama, nego predstavlja gore spomenutu kulturnu ovojnicu, koja se nerijetko ogleda u načinu konzumiranja halal hrane, to jest u halal prehrani, različitih muslimanskih etničkih skupina. Prehrambeni običaji su usko vezani za vjeru, naciju, zemlju ili regiju.

Kada je riječ o prehrani kod Bošnjaka muslimana onda govorimo o konzumaciji hrane koja ne prelazi okvire restrikcije i prohibicije u islamu, o konzumaciji hrane koja najbolje uspijeva na njihovom podneblju, o konzumaciji hrane koja se spravlja po tradicionalnoj recepturi i konzumaciji hrane koja se po običajima spravlja samo u određenim prilikama. Ono

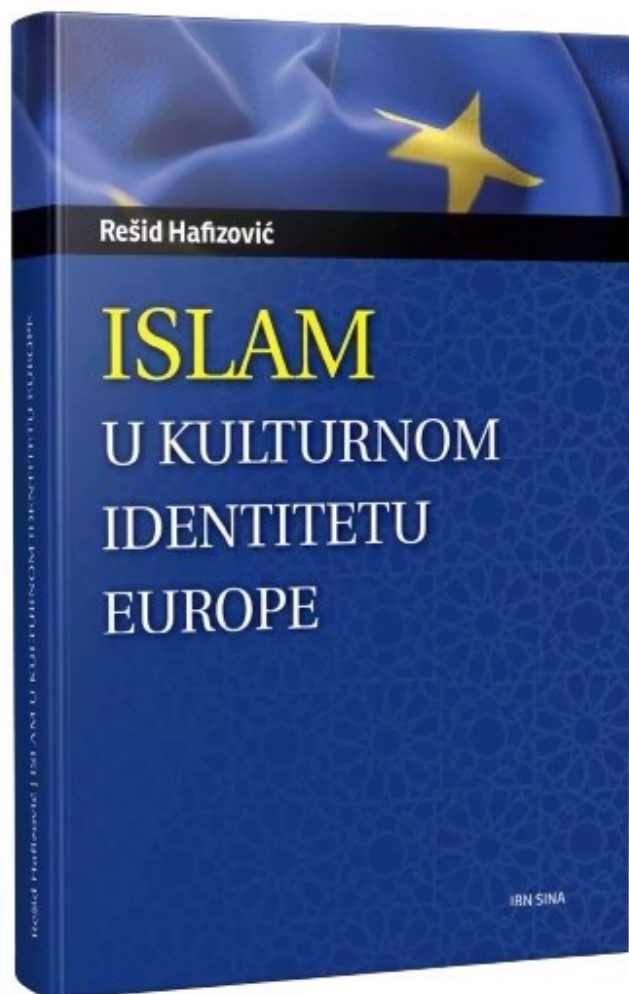
što je usko vezano za adet Bošnjaka, a što se posebno može izdvojiti, je konzumacija somuna u mjesecu religijskog posta, kako bi se taj mjesec izdvojio od ostalih. Također, bilo bi značajno spomenuti i šećerlame koje se konzumiraju u vrijeme obilježavanja Mevluda, rođenja Božjeg poslanika Muhammeda, a.s., ili obilježavanja Hidžretske nove godine, hatma dova i slično, dok se za Bajrame spravlja baklava. Pripremanjem i konzumacijom šećerlama i baklave na ove praznike Bošnjaci su tradicionalno odavali radost kojom dočekuju ove praznike.

Vjerovanje i prakticiranje dobrih djela su usko povezani, jer sa dobrim djelima manifestira se istinska vjera. U Kur'anu Časnom, kada se opisuju dobra djela, ona bivaju uspoređena sa zrnima hrane: "Oni koji imanja svoja troše na Allahovom putu liče na onoga koji posije zrno iz kojeg nikne sedam klasova i u svakom klasu po stotinu zrna. – A Allah će onome kome hoće dati i više; Allah je neizmjereno dobar i sve zna. (2:261)".

Religioznost se u većini religija odražava i kroz prehranu, a danas je u svijetu jako poznat postao halal u islamu, košer u judaizmu, vegetarijanstvo u hinduizmu. Kršćanstvo kao najbrojnija religija utjecala je na prehrambene običaje najviše u razvijenim zapadnim zemljama. Danas ljudi često osjećaju potrebu da hrana dobije duhovni sadržaj, po čemu kao takva biva prepoznata na tržištu.

Autori: Sumeja Ljevaković i Orhan Jašić

Izvor: islam.ba

Opis:

Godina 1948. proteklog stoljeća je bila odlučna u vezi sa okupljanjem svih paneuropskih pokreta koji su oktobra mjeseca te iste godine evoluirali u Europski pokret koji je nošen idejom da se Europa federalizira ili organizira u savez država nalik Sjedinjenim Državama, s ciljem: da se definitivno izbjegne novi rat u Europi i uspostavi mir koji će počivati na demokraciji i poštivanju ljudskih prava, i da se Europa do te mjere ojača i postane potpuno neovisna o hegemoniji Sjedinjenih Država i tadašnjeg Sovjetskog Saveza. Na tom susretu svih paneuropskih pokreta jasno je iskristalizirana potreba o pokretanju aktivnosti u vezi sa konstituiranjem jedinstvenog europskog kulturnog pokreta i paneuropske kulture. Bez jasno izražene svijesti o tome da

svi europski narodi posjeduju zajedničku i jedinstvenu, univerzalnu europsku kulturu i kulturni identitet nije moguć nikakav razgovor o budućoj jedinstvenoj Europi, niti je moguće prevazići onaj depresivni stav o tome kako Europa još uvijek nema konsenzusnu definiciju o tome šta je njen kulturni identitet i da li ga uopće ima.

Ali ono što, u prvome redu, čini *conditio sine qua non* kod postizanja te konsenzusne definicije o europskom kulturnom identitetu jeste jasno i glasno priznanje o tome kako su europski muslimanski narod i njihova kultura na tlu Pirinejskog poluotoka, Sicilije, Malte i Balkana, skoro cijeli jedan milenij doprinosili svojim izuzetnim duhovnim vrijednostima podizanju i narastanju europskog kulturnog identiteta kao takvog. Dok te vrijednosti sa predznakom islamske religije ne pronađu svoje mjesto u srcu europskog kulturnog identiteta, višedecenijska priča o jedinstvenom kulturnom identitetu Europe ostat će samo isprazna tlapnja i izvor novih frustracija u današnjoj Europi.

Knjiga "Islam u kulturnom identitetu Europe" je objavljena 2018. godine u Sarajevu. Opseg knjige je 315 strana, započinje uvodnim dijelom koji slovi o "Duhovnom islamu – religija ljubavi za Evropu", nastavlja se kroz 7 sadržajnih poglavlja, "O kulturnom identitetu Evrope", "Andaluzija – Zemlja zbog koje je Poslanik plakao", "Od literalne kartografije orijentalizma do imaginativne geografije Orijenta", "Nova heografija nasilja", "Katolička crkva- posljednji bastion orijentalizma", "Islam post-kršćanske Europe", "Medinska povelja-model Ustava za Europsku Uniju", a završava sa bibliografijom i indexima pojmova i imena.

// www.ibn-sina.net

Historijski dan: Usvojena Rezolucija o Srebrenici

Generalna skupština Ujedinjenih nacija (GSUN) usvojila je danas Rezoluciju o genocidu u Srebrenici sa 84 glasa za, 19 protiv i 68 suzdržanih.

Nakon rasprave, koju su otvorili predstavnici Njemačke, 193 države su pristupile glasanju te usvojile Rezoluciju.

Podsjećamo, nacrt Rezolucije su prvi put službeno predstavile Njemačka i Ruanda 18. aprila u zgradi UN-a u New Yorku.

Ove dvije zemlje, koje su inicirale Rezoluciju, najveći su sponzori njezinog usvajanja, a do zaključenja teksta nacrt

je kosponzoriralo 39 država.

Među tim zemljama su, između ostalih, Sjedinjene Američke Države, Francuska, Italija, ali i Bosna i Hercegovina, Slovenija, Hrvatska, Sjeverna Makedonija.

Inače, sjednici su prisustvovali članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine Denis Bećirović i Željko Komšić.

Ovo je historijska odluka koja će, prvenstveno, biti od velikog značaja za sve porodice žrtava genocida u Srebrenici.

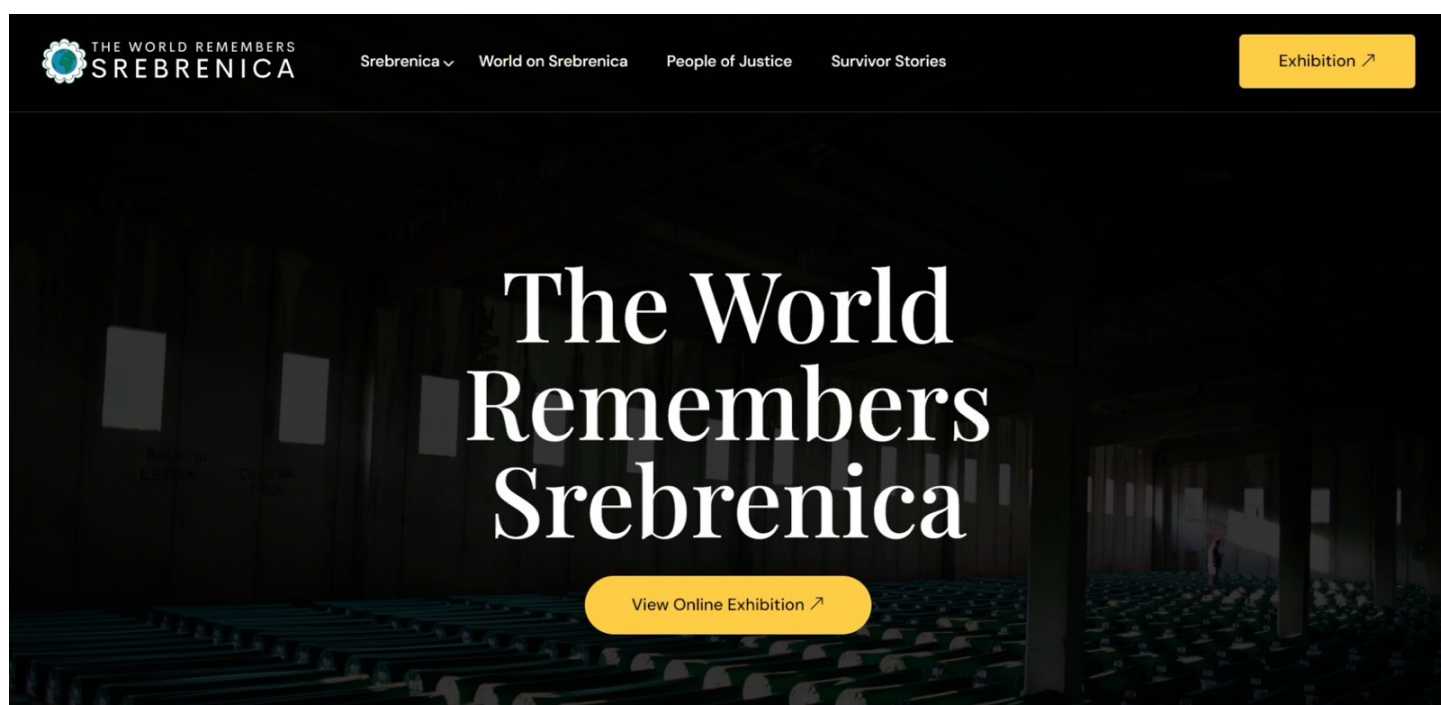

THE WORLD REMEMBERS SREBRENICA

STRANICA PROJEKTA UPRAVE ZA VANJSKE POSLOVE I DIJASPORU RIJASETA IZ U BIH

Skretanje pažnje svjetskoj javnosti na genocid u Srebrenici ne smije da prestane, jer ogromni naponi da se ne usvoji rezolucija o Srebrenici u UN-u te opće negiranje genocida na našim prostorima je pokazatelj kako se još uvijek nije iskorijenilo zlo koje je dovelo do genocida. Iz tog razloga Uprava za vanjske poslove i dijasporu Rijasetu IZ u BiH, kroz podršku Federalnog ministarstva za raseljena lica i izbjeglice, provodi projekt pod nazivom "Svijet pamti Srebrenicu" koji je usmjeren je na čuvanje sjećanja na genocid u Srebrenici u svijetu i borbu protiv revizionizma i negiranja ovog svirepog zločina.

[The World Remembers Srebrenica](#)

ANVÄND DIN RÖST.

EU-VALET
9 JUNI 2024

#ANVÄND
DIN RÖST
EU-VAL.EU

FACEBOOK

IZBUS

WWW.IZB.SE

Media centar
Islamske zajednice u BiH

Radio

Novina

Preporod
ISLAMSKA
INFORMATIVNE
NOVINE

Agencija

Portal

Produkcija

islam.ba

BILTEN

Informativne novine
Islamske zajednice Bošnjaka u
Švedskoj

GLAVNI UREDNIK

Idriz-ef. Karaman,
glavni imam

IZVRŠNI UREDNIK

Nezir-ef. Špiodić

E-MAIL:

bilten@izb.se

WEB:

www.izb.se

IZDAVAČ:

Islamska zajednica Bošnjaka u
Švedskoj

SEKRETARIJAT

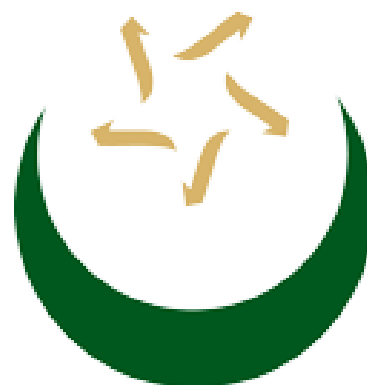
Mail: kontakt@izb.se

Tel: 0520-49 90 64

Mob: 0763-10 24 47

Adresa: BIS, Åkerssjövägen 10,
461 53 Trollhättan

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMISKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

